

Kształtowanie postaw przedsiębiorczych

We współczesnej gospodarce przedsiębiorczość jest uznawana za istotną determinantę rozwoju ekonomicznego, technologicznego i społecznego, dlatego też edukowanie w jej zakresie, wpływające na kształtowanie aktywnych postaw i intencji przede wszystkim wśród młodych osób, jest ważnym wyzwaniem stojącym przed całym systemem edukacji, obejmującym wszystkie jego etapy, wychodzącym poza jego tradycyjne ramy i uwzględniającym założenia koncepcji kształcenia przez całe życie. Budowanie postaw przedsiębiorczych jest ściśle powiązane z rozwijaniem kreatywnego myślenia i zdobywaniem umiejętności dających możliwość wykorzystania szans pojawiających się we współczesnym turbulentnym otoczeniu, które charakteryzuje się występowaniem nagłych, trudnych do przewidzenia zmian. Realizowane w nim przedsięwzięcia i projekty stanowią wyzwanie, gdyż wiążą się z podejmowaniem decyzji dotyczących prowadzenia działalności łączącej się z wysokim ryzykiem. Skuteczność edukacji w zakresie przedsiębiorczości, rozwijanie właściwych umiejętności i jej kultury, wymaga zastosowania aktywnych metod oraz form kształcenia, wykorzystujących nie tylko tradycyjne środki, lecz także uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju i technologie komunikacyjno-informacyjne wspierające ten proces.

Artykuły opublikowane w bieżącym numerze „Horyzontów Wychowania” włączają się w szeroki nurt dyskusji i wieloaspektowych studiów na temat edukacji dla przedsiębiorczości z perspektywy nauk ekonomicznych, nauk o zarządzaniu, psychologii i socjologii. Ukazują one m.in. sposoby wspierania postaw przedsiębiorczych, uwzględniają kształtowanie polityki edukacyjnej kobiet i mężczyzn, wskazują kierunki rozwoju kultury przedsiębiorczej w Polsce. Prezentowane w nich zagadnienia odnoszą się także do przedsiębiorczości oddziałującej w istotny sposób na rozwój innowacyjności polskiej gospodarki i w konsekwencji poprawę konkurencyjności. W prowadzonych badaniach zwraca się też uwagę na występowanie zależności pomiędzy kształceniem przez całe życie a poziomem innowacyjności gospodarek Unii Europejskiej, jak również kształtowaniem kompetencji przedsiębiorczych uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju.

W zakresie wyboru metod umożliwiających rozwój postaw i kompetencji przedsiębiorczych wśród prezentowanych studiów relatywnie dużo miejsca poświęcono wykorzystaniu tutoringu akademickiego, wskazując zarówno na wyzwania wynikające z jego stosowania, jak i na te stojące przed szkołami wyższymi. Zaangażowanie

i aktywność w procesie edukacji przedsiębiorczej osiągnano także poprzez wykorzystanie wirtualnych gier strategicznych. Przeprowadzony eksperyment uwzględniał również ocenę roli nauczyciela w realizacji tego projektu.

Komunikowanie jako sposób przekazywania informacji i zarządzanie nią stanowi też istotny element kształtowania kompetencji oraz postaw przedsiębiorczych. W przypadku edukacji na poziomie szkolnictwa wyższego odnosi się ono nie tylko do kształtowania umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie współdziałania osób w interdyscyplinarnych zespołach, lecz także wykorzystania metod i narzędzi, w tym również analizy sieciowej, umożliwiających gromadzenie informacji, weryfikację podjętych decyzji i przyjętych założeń. Z punktu widzenia szkół wyższych kształcących kadry dla biznesu istotnym zagadnieniem wspierającym kształtowanie postaw, kompetencji i zdobywanie umiejętności przedsiębiorczych jest współpraca z absolwentami, stąd też wynika konieczność rozwijania i tworzenia właściwych modeli zapewniających przepływ niezbędnych informacji.

Rozwój kompetencji przedsiębiorczych może wspierać realizowane projekty tworzenia nowych firm i innowacyjnych projektów społecznych. W tym pierwszym przypadku istotne znaczenie ma tworzenie start-upów, stanowiących formę przedsiębiorczości uwzględniającą innowacje i adresowaną przede wszystkim do młodego pokolenia. Stymulowanie tego rodzaju działań powinien zapewnić system edukacji i, jak wynika z przeprowadzonych badań, określanie intencji przedsiębiorczych młodzieży, kształtowanie postaw przedsiębiorczych zapewniające gotowość do prowadzenia działalności gospodarczej jest podejmowane na poziomie szkolnictwa średniego. W zakresie rozwoju nowych innowacyjnych przedsięwzięć istotne wsparcie dla podejmowania tego rodzaju inicjatyw i rozwijanie postaw przedsiębiorczych stanowią Akademyckie Inkubatory Przedsiębiorczości funkcjonujące w Polsce.

Oddając do rąk Państwa nowy numer kwartalnika „Horyzonty Wychowania”, poświęcony w całości kształtowaniu postaw przedsiębiorczych, zapraszamy serdecznie do jego lektury. Mamy nadzieję, że różnorodność zaprezentowanych zagadnień pozwoli na zainteresowanie tym numerem kwartalnika szerokiego grona czytelników.

Wit Pasierbek
Bożena Pera
redaktorzy tematyczni